

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

28.6.2022 г.

X COA22-BK66-7043/28.06.2...

РЕГ. №

Signed by: Nikolinka

Shishkova

ДО

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД ОТ

ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА – КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ОТНОСНО: Приемане на годишна програма за развитие на читалищната дейност в Столична община

УВАЖЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Настоящата програма за развитие на читалищната дейност на територията на Столична община е реализирана в изпълнение на чл.26, ал.2 от Закона за народните читалища въз основа на внесените от столичните райони програми за развитието им и направените предложения за дейността им през 2022 г. Програмата е съобразена със стратегическите документи за развитието на общината.

I. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА В СОФИЯ

На територията на Столична община съществува изградена мрежа от 170 читалища. Съгласно Закона за народните читалища /чл.21, 22 и 23/ финансирането на читалищата се извършва с годишна държавна субсидия по изготвен държавен стандарт за бройки субсидирана численост. Другите източници на финансиране на читалищата са: членски внос, културно-просветна и информационна дейност, наеми, дарения, завещания и

др. С решение на общинския съвет читалищата могат да се финансират допълнително над определената субсидия със средства от собствените приходи на общината.

Като цяло читалищата в София разполагат с добра материална база. В по-голямата си част обаче сградният фонд е остарял и се нуждае от голям обем инвестиции за отстраняване на възникнали във времето проблеми, прилагане на мерки за енергийна ефективност и модернизирание. От осъвременяване се нуждае и техническата база на читалищата. Именно с това са свързани и основните проблеми, пред които са изправени читалищата на територията на Столична община.

Основни насоки и направления:

1. Библиотечно-информационна дейност

Читалищните библиотеки са обществени библиотеки на територията на населеното място, изградени на принципите на близост, достъпност и оперативност на основното библиотечно-информационно обслужване на населението. Читалищните библиотеки не са самостоятелни юридически лица. Те функционират към народните читалища и се създават съгласно Закона за народните читалища.

Съгласно информацията от районните администрации към настоящия момент 117 читалища разполагат с библиотечен фонд над 3000 единици всяко.

Това е една от основните дейности за читалищата като културни институции. Чрез нея те се включват в националната мрежа от публични библиотеки у нас и съдействат за развитието на обществото, като осигуряват достъп до многобройни и разнообразни сфери на знание, информация, идеи и мнения, реализират концепцията за учене през целия живот, удовлетворяват потребностите на отделната личност и създават възможности за нейното развитие. Изпълнявайки тези функции, читалищните библиотеки играят важна роля за развитието на демократичното общество у нас.

През разглеждания период библиотеките при читалищата в София участваха активно в културния календар на града с форми, характерни за тяхната дейност - отбелязването на Деня на библиотекаря, кръгли годишнини на представители на литературата, изкуствата, науката - като организираха маратони на четенето, представяне на книги, кръгли маси и дискусии, презентации и изложби.

2. Подкрепа на любителското творчество с оглед разгръщане на творческия потенциал на обществото и развитие на неговата художествена култура.

По традиция читалищата в София са основното място за развитие на любителското творчество като институция, която поддържа постоянни форми за развитие на знания и творчески умения. В същото време читалищата са инициатори на голям брой културни събития и алтернативни форми за изява на любителите артисти. **В подадените от районите програми се отбелязва наличието на школи във всички видове изкуства - актьорски, музикални, изобразително изкуство и др.** Днес любителското изкуство се разглежда в тясна връзка със свободното време на хората, с неформалното образование, с концепцията за учене през целия живот, като част от идеята за свободен и все по-широк достъп до културно съдържание. Много важна характеристика на любителското изкуство е, че от една страна, чрез него се създават предпоставки за професионална квалификация и реализация в

областта на културата, а от друга – се възпитава публика, която да има потребност от участие в обществения културен живот. **Общо към всички читалища на територията на София има 940 действащи клубове и школи. В 114 читалища има самодейни състави.**

Поради своята масовост и популярност, любителското изкуство е естествена среда за защита на културното многообразие и диалога между културите. В тази връзка любителското изкуство е много благодатна сфера за културна и социална интеграция на етнокултури, на социално изключени групи, хора с увреждания, възрастни хора и други групи в неравностойно положение.

3. Опазване и популяризиране на нематериалното културно наследство

В съвременния свят нематериалното културно наследство се възприема като основен извор на идентичност. За съжаление обаче голяма част от неговите ценности, като музиката, танца, словото, обредите, съборите или традиционните културни умения са застрашени от изчезване. Ето защо от особено значение е да се поддържат и насърчават носителите на това нематериално културно наследство, за да могат те да продължат да практикуват дейностите и да предават познанията и уменията си на следващите поколения. **По инициатива на редица читалища в София се реализират различни форуми, изготвят се проекти, подкрепени от СО за запазване на традициите в изчезващи занаяти и обичаи.** Необходимо е да се създават условия за предаване на тези знания, което може да се осъществява с образователни програми в системата на образованието или неформалното образование. В този смисъл важно значение тук има дейността на читалищата като многофункционални институти, работещи в полза на общността – носител на нематериални културни ценности и естествена среда за предаване на традицията. Читалищата са форум за общуване между различните поколения, а от друга страна - реализират конкретни проекти и прояви. Развитие на разнообразието от различни форми на културни дейности, практики и услуги

Една от най-важните цели в развитието на съвременната градска среда е изграждането на инфраструктура за разпространение и осигуряване на достъп до културно съдържание.

4. Развитие на културния диалог и обмен

В динамичния и глобализиран свят, в който живеем, мобилността има важно значение както за отделния изпълнител, така и за развитието на местната култура като цяло. Тя съдейства за намирането на нови публикации, за усвояването и прилагането на добри практики, за свободното движение на идеи и за създаването на нови партньорства и мрежи.

Читалищата в София работят с всички слоеве и групи от населението на града, без ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание. Особено внимание те обръщат на децата и младите хора, а така също и на уязвимите групи сред нас. Разширява се и социалният обхват на читалищната дейност, част от която се насочва към малцинствените общности, маргинализираните групи, хората с увреждания и др.

Състоянието и дейността на читалищата в София показва, че и през 2021 г. запазиха своето място в обществения и в духовния живот на града като многофункционални културни средища.

Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Столична община за 2022 година е насочено към обединяване на усилията за по нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата като важни обществени институции, които отстояват ценностната система на обществото в рамките на съществуващото културно многообразие в процесите на всеобхватна глобализация.

Целта на програмата е да подпомогне годишното планиране, организирането и реализацията на комплекса от читалищни дейности, както и да съдейства за повишаване активността на читалищните ръководства за превръщането на читалищата в духовни центрове, работещи в полза на общността.

II. ЦЕЛИ В РАБОТАТА НА ЧИТАЛИЩАТА

Мисията на читалищата днес е да съхранят националната ни култура и идентичност в контекста на предизвикателствата на днешния ден – развити информационни технологии, модерни средства за комуникация и глобалното общуване.

Читалищата са устойчиви културни институции, които имат специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията. И ако в епохата на българското възрождане ролята на читалището е била да консолидира и сплотява местните хора на базата на споделени ценности, традиции и визия за бъдещето, то днес, в съвременните условия на многообразна и динамична социокултурна и мултикултурна среда, запазвайки своята социална легитимност и гъвкавост, те са призвани да насърчават креативната социална промяна.

III. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ И ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ В ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища и от общинската културна политика, осъществявана на основание на съществуващата нормативна уредба. Те са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в общината и задоволяването на потребностите на гражданите чрез съхранение на традициите на българския народ, чрез програми и събития свързани с честване на традиционни християнски и национални празници, утвърждаване на националното самосъзнание, разширяване знанията на гражданите и насърчаване социалното единство и солидарността между различните социални групи.

IV. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ:

- уреждане и поддържане на библиотеки, читални, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
- развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
- организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, концерти, чествания и младежки дейности;

- предоставяне на компютърни и интернет услуги;
- допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане на определените им в устава цели

V. ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ И РАЗВИТИЕТО ИМ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Съгласно представените годишни планове, читалищата на територията на гр.София за 2022г. залагат на следните дейности:

1.Провеждане на културни инициативи с цел:

- опазване на културно историческото наследство и традиции.
- изграждането ценностна система у децата и младежите.
- осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-високо качествена културна, социална и информационна среда на населението.

2.Предоставяне на качествени библиотечно-информационни услуги, както и осигуряване на равен достъп до тях чрез:

- продължаване на обогатяване на библиотечните колекции
- активна работа с най-малките деца с цел зараждане на интерес към книгите и четенето.
- организиране на дейности насочени към различни възрастови групи.
- информационна и образователна дейност по повод популяризиране на актуални дати и годишнини от националния календар, включваща библиографски справки, мултимедийни презентации и др.

3.Активно партньорство с общинската и районната администрации и НПО за осъществяване на съвместни инициативи.

4.Участие в общински, национални и европейски програми за финансиране на културни инициативи.

5. Реализиране на ремонтни дейности.

КАЛЕНДАРЕН ПЛАН НА СЪБИТИЯТА ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Предложените програми от районните кметове на действащите читалища в съответните райони цели устойчиво развитие на читалищата по посока на тяхната експертиза в областта на информационно-образователните практики и социални иновации, трайно свързани със стратегиите за допълващо образование, творчество и надграждане на утвърдените практики. Програмата цели също и повишаване качеството на читалищния

продукт, развитието на читалищата като съвременен общокултурен, образователен и информационен център.

В приложение Ви предоставяме Календарния план на читалищата на територията на Столична община, предоставени ни от районните кметове.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Закона за местно самоуправление и местна администрация във връзка с чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища, предлагам проект на решение на СОС за приемане на годишната програма за развитие на читалищната дейност на територията на Столична община.

.Приложения:

28.6.2022 г.

X Йорданка Фандъкова

Кмет на Столична община

Signed by: Yordanka Asenova Fandakova

Съгласувано чрез АИССО:

Зам.-кмет на Столична община – М. Боршош

Директор на Дирекция „Култура“ – Б. Генова

Ст. юриконсулт, Дирекция „Култура“ – Б. Балева

Изготвил чрез АИССО:Кристина Белчева-гл.експерт

Електронен документ, подписан с КЕП. Съдържа интегрирани файлови приложения в *.pdf формат. Насочва се чрез АИССО/АИССОС.

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. Московска № 33, тел. 02 9377 302, www.sofia.bg

4.7.2022 г.

X COA22-BK66-7043-[2]/04.0...

РЕГ. НОМЕР

Подписано от: Gerqana

Toneva

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СТОЛИЧЕН ОБЩНСКИ СЪВЕТ

Към доклад с рег. № COA22-BK66-7043/28.06.2022 г.

ОТНОСНО: Приемане на годишна програма за развитие на читалищната дейност в Столична община

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Приложено изпращаме Ви нов проект на Решение към доклад с рег. № COA22-BK66-7043/28.06.2022 г., за приемане на годишна програма за развитие на читалищната дейност в Столична община с интегрирано към настоящото писмо приложение № 1.

Моля да се вземе предвид, че с настоящото оттегляме предложението проект на решение в писмо с рег. № COA22-BK66-7043-(1)/30.06.2022 г.

Приложение:

ПРОЕКТ на
решение_3.docx

Решение 3.pdf

Приложение
1_2022_програма.d

С УВАЖЕНИЕ,

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. Московска № 33, тел. 02 9377 302, www.sofia.bg

4.7.2022 г.

X МИРОСЛАВ БОРШОШ

ЗАМЕСТНИК-КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Signed by: Miroslav Laslo Borshosh

Съгласувал чрез АИССО: Биляна Генова, директор на Дирекция „Култура“ – 01.07.2022 г.

Изготвил чрез АИССО: Биляна Балева, ст. юрисконсулт в Дирекция „Култура“ – 01.07.2022 г.

Кристина Белчева, гл. експерт в Дирекция „Култура“ – 01.07.2022 г.

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ № _____

на Столичния общински съвет

от _____ 2022 година

Приемане на годишна програма за развитие на читалищната дейност в Столична община

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Закона за местно самоуправление и местна администрация във връзка с чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Приема годишна програма за развитие на читалищната дейност на територията на Столична община за 2022 година, съгласно Приложение № 1.
2. Възлага на Кмета на Столична община да предприеме всички необходими действия по изпълнение на т. 1 от настоящото решение.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на _____ 20__ г., Протокол № _____, точка ___ от дневния ред, по доклад №__ и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:** _____

[Георги Георгиев]

Юрист от Администрацията на
Столична община:

[.....]
[Биляна Балева]